

Redegørelse nr. R 18 (13/6 2012)

Folketinget 2011-12

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 13/6 12 om erhvervsstøtte 2012.

(Redegørelse nr. R 18).

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

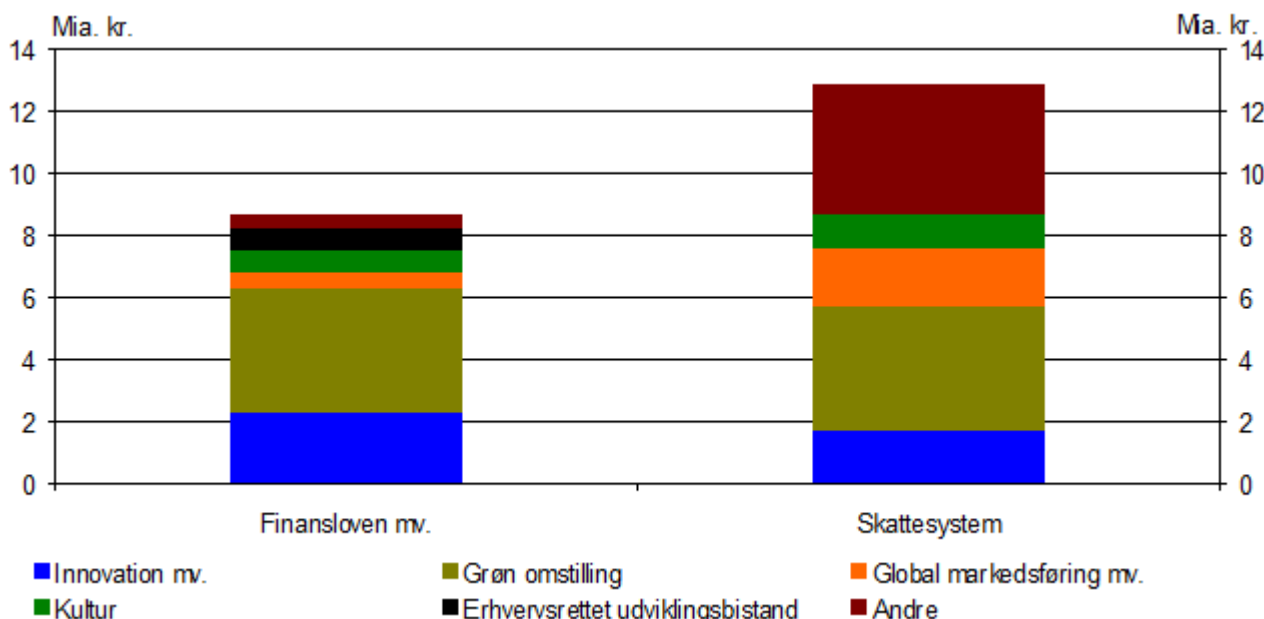
1. DEN SAMLEDE ERHVERVSSTØTTE

Redegørelse om erhvervsstøtte har til formål at give et overblik over niveauet og sammensætningen af dansk erhvervsstøtte.

Den samlede erhvervsstøtte er opgjort til 21,5 mia. kr. i 2012. Heraf vedrører 8,7 mia. kr. ordninger på finansloven mv., og 12,8 mia. kr. vedrører erhvervsstøtte via skattesystemet, jf. figur 1.¹

¹ Redaktionen af Redegørelse om erhvervsstøtte 2012 er afsluttet den 7. juni 2012. Aftale om den danske energipolitik 2012-2020 (energiaftalen) og Aftale om at øge og fremrykke erhvervsinvesteringer (aftale om gunstig afskrivning) var ved redaktionens afslutning ikke udmøntet via lovgivning og er derfor ikke indregnet i redegørelsen.

Figur 1. Den samlede erhvervsstøtte fordelt efter formål, 2012

Anm.: Ordninger på finansloven mv. indbefatter tilskuddet til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter). BoligJobordningen er opgjort som erhvervsstøtte via skattesystemet.

I 2012 påvirkes erhvervsstøtten på finanslov mv. især af øgede tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter). Mens erhvervsstøtten via skattesystemet er påvirket af et større afsat beløb til BoligJobordningen i 2012 og indfasning af ændringer knyttet til *Forårspakke 2.0*. I modsat retning trækker, at den gunstige beskatning af medarbejderaktier er blevet afskaffet. Det bemærkes herudover, at implementeringen af Aftale om den danske energipolitik 2012-2020 og Aftale om at øge og fremrykke erhvervsinvesteringer, der ikke er medtaget i opgørelsen, forventes at forøge erhvervsstøtten med godt ½ mia. kr. i 2012.

I 2013 vil erhvervsstøtten blive præget af en række særlige forhold. For det første indeholder energiaftalen bl.a. en grøn erhvervspulje, der støtter omstilling til vedvarende energi i virksomheder, samt støtte til den miljøvenlige elproduktion (PSO). For det andet bortfalder en række ordninger finansieret af globaliseringsmidler, med mindre der findes ny finansiering i forbindelse med finansloven for 2013. For det tredje vil den bebudede omlægning af BoligJobordningen til en grøn energirenoveringsordning betyde et fald på 1,3 mia. kr. Endelig vil regeringen i et igangværende arbejde sanere erhvervsstøtten med 2 mia. kr. i 2013.

Redegørelse om erhvervsstøtte 2012 opgør erhvervsstøtte, som Folketinget har direkte indflydelse på via finansloven, skatte-lovgivningen eller øvrig dansk lovgivning.

Den direkte erhvervsstøtte via EU-systemet er ikke medtaget. Den beløb sig i 2010 til godt 11 mia. kr., jf. EU Budget 2010 Financial Report. Heraf udgør den direkte støtte til landbruget langt den største del (66 pct.) med 7,5 mia. kr. Støtte til programmer rettet mod vækst og beskæftigelse, herunder forskningsrammeprogrammet mv., udgjorde 1,8 mia. kr., strukturfonde 0,5 mia. kr. og udvikling af landdistrikter 0,5 mia. kr.

Kommunale og regionale erhvervsstøtteordninger er heller ikke medtaget i opgørelsen, da det ikke er muligt at udskille de erhvervsfremmende aktiviteter på de kommunale og regionale budgetter på et tilstrækkeligt detaljeret niveau.

Redegørelsens opgørelse af erhvervsstøtte følger i hovedsagen afgrænsningen anvendt i *Redegørelse om erhvervsstøtte 2011*. Der er dog til årets redegørelse foretaget dels en gennemgang af erhvervsstøtten, hvor en række nye ordninger er medtaget, dels en genberegning af et antal skatteudgifter. Opgørelsen er på grund af disse ændringer ikke fuldt sammenlignelig med sidste års redegørelse.

Generelt bør det bemærkes, at afgrænsning af erhvervsstøtte beror på en vurdering, og at der kan være ordninger

med elementer af erhvervsstøtte, som ikke indgår i redegørelsen.

2. FORMÅLSFORDELING AF ERHVERVSSTØTTEN

Der er i tabel 1 givet en oversigt over erhvervsstøtten fordelt efter formål. Formålsfordelingen sker ud fra en vurdering af, hvad den væsentligste del af initiativet er rettet mod.

Ud af den samlede erhvervsstøtte i 2012 er 37 pct. (8 mia. kr.) rettet mod grøn omstilling. Tilskuddet til den miljøvenlige elproduktion (PSO-udgifterne) er den største grønne ordning. Erhvervsstøtte til innovation og iværksætteri mv. udgør 18 pct. (3,9 mia. kr.) af erhvervsstøtten. Det er ordninger, som har fokus på at styrke forskning, innovation og iværksætteri mv.

Dansk erhvervslivs konkurrencedygtighed understøttes endvidere af en række ordninger rettet mod global markedsføring og internationale rammevilkår. Bevillingerne hertil udgør 11 pct. (2,4 mia. kr.) af erhvervsstøtten. Det drejer sig blandt andet om at udbrede kendskabet til Danmark og danske produkter samt om indsatser for at styrke eksport og turisme.

Tabel 1. Samlet erhvervsstøtte fordelt på formål, 2012

	Mia. kr.	Pct.
<i>Grøn omstilling</i>	8,0	37,2
Ordninger rettet mod miljø, klima og natur. Fx ordninger som støtter innovation og udvikling i primært landbrug, økologitilskud, tilskud til miljøvenlig elproduktion samt lav afgift på vedvarende energi.		
<i>Innovation og iværksætteri mv.</i>	3,9	18,4
Ordninger med fokus på at styrke uddannelse, forskning, innovation samt iværksætteri. Fx ordninger under globaliseringsaftalen (herunder Fornyelsesfonden) og andre ordninger på forskningsrammen (herunder Højteknologifonden), og lempelige skatteregler for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere.		
<i>Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.</i>	2,4	11,4
Ordninger rettet mod eksportfremme, turisme og skatteordninger begrundet i ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet. Fx generel eksportfremme, VisitDenmark og DIS-ordningen.		
<i>Kultur</i>	1,8	8,5
Erhvervsrettede ordninger på kulturområdet med et kommercielt sigte. Fx filmtilskud, tilskud til udgivelse af dagblade og nulmoms på aviser.		
<i>Erhvervsrettet udviklingsbistand</i>	0,6	3,0
Erhvervsrettede ordninger på ulandsrammen. Fx Danida Business Partnerships og Danida Business Finance.		
<i>Andre ordninger</i>	4,7	21,6
Andre erhvervsrettede støtteordninger rettet mod enkelte brancher. Fx hjemmeservice, lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord og momsfristaget persontransport.		
I alt	21,5	100,0

Anm.: Opgørelsen omfatter udgifter til erhvervsstøtte på finansloven, tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter) og erhvervsstøtte gennem skattesystemet (skatteudgifter). Fordelingen på de forskellige formål er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. At tallene ikke nødvendigvis summer skyldes afrunding.

Erhvervsstøtten på kulturområdet udgør omkring 9 pct. (1,8 mia. kr.) af den samlede erhvervsstøtte, hvoraf langt størstedelen går til dagbladene. Dagbladene er begunstiget af både direkte distributionsstøtte og af nulmoms (modregnet for lønsumsafgift) knyttet til salget af aviser. På kulturområdet gives herudover blandt andet tilskud til filmbranchen.

Den erhvervsrettede udviklingsbistand via Danida-programmer udgør 3 pct. (0,6 mia. kr.) af den samlede erhvervsstøtte.

Den resterende del af erhvervsstøtten udgøres blandt andet af skatteudgifter vedrørende lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord og BoligJobordningen samt en række ordninger rettet mod især hjemmemarkedsorienterede erhverv, blandt andet indenlandsk persontransport, hjemmeside m.fl.

I det følgende gennemgås mere detaljeret erhvervsstøtten via henholdsvis finansloven mv. og via skattesystemet.

3. ERHVERVSSTØTTEN VIA FINANSLOVEN MV.

Den del af erhvervsstøtten, der fremgår direkte af finansloven, og tilskuddet til den miljøvenlige elproduktion (PSO-udgifterne) udgør samlet set 8,7 mia. kr. i 2012. Det bemærkes, at den faktisk realiserede PSO-støtte afhænger af udviklingen

i elmarkedsprisen. Lave elpriser vil således få PSO'en til at stige, mens høje elpriser vil få den til at falde.

Tilskuddet til den miljøvenlige elproduktion er steget med 0,7 mia. kr., hvilket blandt andet skyldes, at den store havvindmøllepark Rødsand 2 syd for Lolland blev taget i brug i oktober 2010.

En stor del af erhvervsstøtten via finansloven mv. har til formål at støtte den grønne omstilling (4 mia. kr.), jf. tabel 2. Herunder hører tilskuddet til den miljøvenlige elproduktion (PSO-udgifterne), som fordeler sig på henholdsvis en overgangsordning for støtte til vindmølleelektricitet og en afregning af elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. Samlet set beløber de sig til 2,8 mia. kr.

Et andet område, der udgør en stor del af erhvervsstøtten via finansloven mv., er innovation og iværksætteri, som tegner sig for 2,3 mia. kr. Den største ordning, Udvikling af kompetence og teknologi mv., dækker over bevillinger, som har til formål at styrke virksomhedernes forskning og udvikling, fx via de ni GTS-institutter (Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter). Højteknologifonden er en anden stor ordning, som har til formål at forbedre samarbejdet og teknologioverførslen mellem offentlige forskningsinstitutioner og virksomheder, at styrke en række forskningsområder med et klart erhvervsmæssigt potentiale og at ansprende virksomheder til at investere i forskning og udvikling.

Tabel 2. Erhvervsstøtte via finansloven mv. fordelt efter formål, 2012

	Mio. kr.
<i>Grøn omstilling i alt</i>	3.981
Afregning af elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO)	1.545
Overgangsordning for støtte til vindmølleelektricitet (PSO)	1.292
Tilskud til energiforskning (udbygning af dansk energiforskning og -udvikling), § 29.22.01.10	366
Tilskud til elproduktion, § 29.25.05	115
Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, § 24.23.03.30	101
Center for energibesparelse, § 29.24.11	91
Green Labs DK, § 29.22.02 (10)	83
Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP), § 23.27.09	64
Innovation og udvikling i primært jordbrug, § 24.23.03.12	56
<i>Innovation og iværksætterier mv. i alt*</i>	2.299
Udvikling af kompetence og teknologi mv. (Rådet for Teknologi og Innovation), § 19.74.01	998
Højteknologifonden, § 19.55.07.10	627
Fornyelsesfonden, § 08.32.04.10	260
Forskningsaktiviteter inden for fødevarer- og jordbrugssektoren, § 24.33.02.10	214
<i>Global markedsføring og internationale rammevilkår i alt</i>	551
Eksport- og investeringsfremme mv.**, § 06.11.01.30	268
VisitDenmark, § 08.34.02.10	114
<i>Kultur i alt</i>	712
Dagblade, § 21.11.62.25	348
Tilskud til filmformål mv., § 21.24.03	268
<i>Erhvervsrettet udviklingsbistand i alt</i>	637
Danida Business Finance, § 06.32.05.18	350
Danida Business Partnerships, § 06.32.05.12	287
<i>Andre erhvervsrettede ordninger i alt</i>	491
Forsikringsordning for mindre private virksomheder § 17.38.01	149
Hjemmeservice, § 08.32.14.10	70
Sygedagpengeforsikring for selvstændige erhvervsdrivende § 17.38.01	53
Udgifter til erhvervsstøtte på finansloven og PSO, i alt	8.669

*) Vækstkaution er styrket via en omprioritering af tidligere bevilgede midler til Vækstfonden (83,8 mio. kr.) Udgiften indgår derfor ikke i opgørelsen.

**) Bevillingen dækker Eksportrådets opgaver, der både omfatter varetagelse af Danmarks handelspolitik og virksomhedsrelaterede opgaver. Anm.: »I alt« dækker over de samlede udgifter inden for hvert formål og er altså ikke summen af de største ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der overstiger et beløb på 50 mio. kr., er medtaget i tabellen.

En mindre del af erhvervsstøtten via finansloven mv. (0,6 mia. kr.) har til formål at støtte dansk erhvervslivs globale markedsføring og internationale rammevilkår. De to største ordninger vedrører henholdsvis indsatsen for at styrke eksporten i regi af Eksportrådet og udbredelsen af kendskabet til Danmark og derigennem øge turismen.

Erhvervsstøtten til kulturområdet beløber sig til 0,7 mia. kr. Her er de to største ordninger den direkte distributionsstøtte til dagblade (0,3 mia. kr.) og tilskud til filmbranchen (0,3 mia. kr.).

Den erhvervsrettede udviklingsbistand (0,6 mia. kr.) dækker over to Danida-programmer, der har til formål at støtte danske virksomheder, der indgår kontrakter eller samarbejder med virksomheder i udviklingslande.

4. ERHVERVSSTØTTE VIA SKATTESYSTEMET

Erhvervsstøtten via skattesystemet (skatteudgifter) ydes i form af lempeligere beskatning end den normale. Det sker fx ved særligt lave skatte-, moms- eller afgiftssatser, fordelagtige afskrivningsregler eller særlige fradrag. Denne del af erhvervsstøtten udgør samlet set 12,8 mia. kr., jf. tabel 3.

I forhold til sidste år indgår den midlertidige BoligJobordning, hvortil der er afsat 1,8 mia. kr. i 2012. Derudover er der med finanslovsaftalen for 2012 vedtaget en skattecredit for forsknings- og udviklingsaktiviteter. Skatteudgiften knyttet hertil er opgjort til 0,2 mia. kr. Omvendt er skattebegunstigelsen af medarbejderaktier, som blev afskaffet i forbindelse med finansloven for 2012, udgået af opgørelsen. I 2011 var denne skattebegunstigelse opgjort til 0,2 mia. kr.

Den grønne omstilling tegner sig for 4,0 mia. kr. via skattesystemet. Den største udgift består i, at varmeproducenter er fritaget for energiafgift, hvis de anvender vedvarende energikilder som brændsel (halm, træflis, biogas mv.).

I forhold til innovation og iværksætteri mv., som samlet set udgør erhvervsstøtte for 1,7 mia. kr. via skattesystemet, er den største skatteudgift de gunstige afskrivningsregler i forbindelse med investeringer, der knytter sig til forsknings- og forsøgsvirksomhed. Dernæst kommer forskerskatteordningen og straksafskrivning på it-software.

En række skattebegunstigelser retter sig mod global markedsføring og internationale rammevilkår (1,9 mia. kr.). Det vedrører blandt andet en lempeligere afgiftsbelægning på

energi i virksomheder med stort energiforbrug og lavere beskatning af søfolk. Disse ordninger er med til at sikre, at danske virksomheder ikke stilles ringere end udenlandske konkurrenter.

På kulturområdet er den samlede erhvervsstøtte via skattesystemet opgjort til 1,1 mia. kr., som følge af at trykte aviser er begunstiget af nulmoms. Nulmoms på aviser indebærer både, at salget af aviser er moms fritaget, og at avisernes momsbetalinger på indkøb kan trækkes fra i skattegrundlaget. Dog er aviserne pålagt lønsumsafgift svarende til 2½ pct. af salget. Skatteudgiften vedrørende nulmoms er modregnet den betalte lønsumsafgift.

Table 3. Erhvervsstøtte via skattesystemet fordelt på formål, 2012

	Mia. kr.
<i>Grøn omstilling i alt</i>	4,0
Vedvarende energi (lavere afgift på vedvarende energi)	3,8
Vindmøller (lavere afgift på vedvarende energi)	0,1
<i>Innovation og iværksætteri mv. i alt</i>	1,7
Forsøgs- og forskningsaktivitet (gunstige afskrivningsregler for investeringerne)	0,9
Forskere og nøglemedarbejdere (lempelig bruttobeskatning)	0,5
Straksafskrivning af software	0,2
Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter	0,2
<i>Global markedsføring og internationale rammevilkår mv. i alt</i>	1,9
Lempelse for energiafgift til mineralogiske og metallurgiske processer samt landbrug og gartneri	1,0
DIS-eksempion (DIS-sømand undtaget dansk indkomstbeskatning)	0,7
Spildevandsafgift (reducerede afgifter for erhverv med store spildevandsudledninger)	0,1
Tonnageskatten	0,1
<i>Kultur i alt</i>	1,1
Aviser og blade (0 moms på aviser) ¹	1,1
<i>Andre erhvervsrettede skatteordninger i alt</i>	4,2
BoligJobordningen	1,8
Grundværdi, landbrugets produktionsjord (lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord)	0,7
Færgers energiforbrug (indenlandsk trafik med færger er fritaget for energiafgifter på brændstof)	0,5
Persontransport (momsfritaget persontransport)	0,5
Totalskadede biler (reduceret registreringsafgift på genopbyggede biler)	0,2
Hyrevogne (reduceret registreringsafgift på hyrevogne)	0,2
Flys energiforbrug (indenlandsk trafik med fly er fritaget for energiafgifter på brændstof)	0,1
Erhvervsstøtte gennem skattesystemet alt i alt	12,8

Anm.: »I alt« er den samlede udgift under hvert formål og altså ikke kun summen af de nævnte ordninger. Kun ordninger, der overstiger 50 mio. kr., er i tabellen. Beløbene er de senest tilgængelige fra Skatteministeriet fremskrevet med udviklingen i BNP. Skatteministeriet genberegner skatteudgifter i forbindelse med lovændringer og større revisioner af lovområder. Udviklingen i BNP i 2012 er fremskrevet med sene skøn i Økonomisk Redegørelse, maj 2012.

¹) Skatteudgiften er opgjort således, at lønsumsafgiften på 2½ pct. er modregnet.

Kilde: www.skm.dk, oplysninger fra Skatteministeriet og egne beregninger.

Andre større erhvervsrettede skatteordninger beløber sig til 4,2 mia. kr. De største udgifter kommer fra BoligJobordningen, en lempeligere beskatning af landbrugsjord, persontransport og fritagelse for energiafgifter på brændstof i forbindelse med færgedrift.

En række erhverv er begunstiget af moms fritagelse men pligtige for lønsumsafgift. Da lønsumsafgiftssatsen er lavere end momssatsen, er der et erhvervsstøtteelement i denne forskel. Kun en mindre del af disse erhverv er medtaget i redegørelsen. Det drejer sig om aviser og dagblade samt persontransport. Derimod er bl.a. bedemænd og begravelsesforret-

ninger, undervisnings- og kursusvirksomhed samt læger og tandlæger ikke medtaget i opgørelsen, selvom det rummer elementer af erhvervsstøtte. Det er desuden vanskeligt at skønne over erhvervsstøtteelementet i disse momsfrigitte erhverv, blandt andet fordi de kun er fritaget for moms af deres salg, mens de ikke har fradrag for moms af deres indkøb. Et umiddelbart skøn er, at erhvervsstøtteelementet kunne udgøre i størrelsesordenen 2-4 mia. kr.

Det skal bemærkes, at skønnet over den enkelte skatteudgift ikke svarer til det beløb, som staten alternativt kan anvende til andre tiltag, hvis skatteudgiften fjernes. Skatteudgifter er et skøn over statens umiddelbart mistede indtægter som følge af, at man har valgt at begunstige visse aktiviteter med en lempeligere beskatning end den almindeligt gældende. Skatteministeriet opgør skatteudgifterne på baggrund af en metode (tabt provenu metoden), der ikke tager hensyn til, at virksomheder eller personer i nogle tilfælde ændrer adfærd, hvis en særlig begunstiggelse i skattesystemet afskaffes eller reduceres. Skønnet over den enkelte skatteudgift tager endvidere ikke højde for afledte virkninger på andre skatte- og/eller afgiftskonti (tilbageløb).

5. ERHVERVSSTØTTEN 2013

Erhvervsstøtten er over en længere årrække blevet omlagt og reduceret. Med omlægningerne har erhvervsstøtten i dag hovedsageligt fokus på at understøtte dansk erhvervslivs konkurrenceevne, og på at fremme væsentlige prioriteter inden for blandt andet grøn omstilling og innovation, og kun i mindre grad på at yde støtte til bestemte erhverv.

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at der skal gennemføres en analyse af offentlig erhvervsstøtte, som skal danne grundlag for en beslutning om en reduktion og omlægning af ordningerne. Saneringen skal resultere i en yderligere reduktion af erhvervsstøtten.

Saneringen af erhvervsstøtte vil ske med udgangspunkt i en gennemgang af ordninger på henholdsvis finansloven mv. og via skattesystemet.

Erhvervsstøtteordningerne via finansloven mv., som opgjort i denne redegørelse, udgør i alt 7,8 mia. kr. i 2013, jf. tabel 4. Af de 5 mia. kr., som er direkte udgifter på finansloven og eksklusive PSO-udgifterne, er de 2,7 mia. kr. rettet mod ordninger, som vedrører henholdsvis regeringens 1 pct.-målsætning inden for forskning og udvikling, ulandsrammen og grøn omstilling. Da regeringen har mål for henholdsvis niveauet for offentlige forskningsmidler og niveauet for udviklingsbistanden, må det formodes, at en nedlæggelse eller justering af ordninger under forskningsrammen og ulandsrammen alene vil medføre en omprioritering inden for disse områder.

Hertil kommer, at støtten til den miljøvenlige elproduktion (PSO) finansieres gennem opkrævning af en særlig afgift fra elforbrugerne. Der er dermed ikke tale om en direkte udgift på finansloven, som kan omprioriteres til andre formål. På finansloven er afsat 0,5 mia. kr. til den nye grønne renoveringsordning i 2013 og 2014.

Den samlede erhvervsstøtte via skattesystemet er opgjort til 11,3 mia. kr. i 2013. Heraf er de 5,8 mia. kr. rettet mod henholdsvis forskning og grøn omstilling. BoligJobordningen er en midlertidig ordning, der udløber med udgangen af 2012, hvor den erstattes af en grøn renoveringsordning.

Tabel 4. Erhvervsstøtten fordelt efter særlige bindinger, aftaler mv., 2012 og 2013

	2012	2013
	Mia. kr.	Mia. kr.
<i>Finansloven mv., i alt</i>	8,7	7,8
Direkte udgifter på finansloven	5,8	5,0
– ordninger på forskningsrammen (1 pct. målsætning)	2,8	1,6
– ordninger på ulandsrammen	0,6	0,6
– ordninger rettet mod grøn omstilling	0,6	0,5
– andre finanslovsordninger	1,8	1,7
Støtte til miljøvenlig elproduktion (PSO)	2,8	2,9
Grøn renoveringsordning	-	0,5
<i>Skatteudgifter</i>	12,8	11,3
Forskningsrelaterede ordninger	1,7	1,7
Grøn omstilling	4,0	4,1
BoligJobordningen	1,8	0,0
Andre skatteordninger	5,4	5,5
Samlet erhvervsstøtte	21,5	19,1

Anm.: Tallene for 2013 er budgetoverslag. Den faktiske erhvervsstøtte i 2013 afhænger af de prioriteringer, der tages i forbindelse med finansloven for 2013. Det bemærkes, at udmøntningen af Energiaftalen, som bl.a. indeholder en grøn erhvervspulje på ¼ mia. kr. i 2013, samt udmøntningen af aftalen om gunstig afskrivning ikke er indeholdt i tabellen. At tallene ikke nødvendigvis summer skyldes afrunding.

I praksis er det beløb, man kan anvende som finansiering i anden sammenhæng, lavere end de beregnede skatteudgifter. Det skyldes blandt andet, at skatteudgifterne opgøres ud fra en antagelse om, at virksomhederne ikke ændrer adfærd, når en skatteudgift fjernes eller reduceres. Virksomhederne vil dog i mange tilfælde ændre adfærd, hvis en given ordning ændres. I sådanne tilfælde vil det merprovenu, der kan hentes ved en reduktion være mindre end den opgjorte skatteudgift. Det gælder især i tilfælde, hvor aktiviteten kan flyttes til udlandet, hvorved skattegrundlaget forsvinder.

Udover de nævnte forhold gælder, at flere af erhvervsstøtteordningerne er omfattet af gældende brede forlig. På skattesiden gælder det blandt andet for DIS-skatteordningen for søfarende (0,7 mia. kr.). På finansloven er tilskud til blandt andet filmformål (0,3 mia. kr.) omfattet af et bredt forlig.

Som tidligere nævnt kan der herudover være statslige ordninger, som indeholder elementer af erhvervsstøtte, men som ligger uden for afgrænsningen i redegørelsen.

6. SOLNEDGANGSKLAUSULER PÅ ERHVERVSSTØTTE-ORDNINGER

Regeringen har til hensigt at forsyne alle relevante erhvervsstøtteordninger med en solnedgangsklausul. Med solnedgangsklausuler sikres, at ordninger løbende tages op til evaluering. Det kan i praksis ske ved at angive et tidspunkt, hvor

en ordning skal ophøre eller udløbe, med mindre det aktivt besluttet at videreføre ordningen.

Hvornår det er relevant at knytte en solnedgangsklausul til en erhvervsstøtteordning afhænger af, hvad formålet med ordningen er. Det kan fx være relevant at knytte en solnedgangsklausul på en konjunkturindsats, der har til formål at understøtte erhvervslivet i en krisetid. Ligeledes kan det være relevant for en indsats, der har til formål at teste en ny teknologi med henblik på at tilvejebringe ny viden. Omvendt kan en kendt tidsbegrænsning i nogle tilfælde give en utilsigtet virkning og skabe usikkerhed for eksempelvis investorer.

Brugen af solnedgangsklausuler kan med fordel ses i sammenhæng med anvendelsen af evalueringer. Evalueringerne kan danne grundlag for vurderingen af, om en ordning skal videreføres. Evalueringerne kan desuden anvendes til en løbende justering af ordningerne og dermed til at understøtte, at ordningernes formål opfyldes.

En række af ordningerne via finansloven har tidsbegrænsede bevillinger. I 2012 er det lidt mere end en fjerdedel af erhvervsstøtten via finansloven, der er tidsbegrænset. Det svarer til bevillinger for i alt cirka 1,5 mia. kr., jf. tabel 5. Langt hovedparten af erhvervsstøtten med udløbsdato er enten rettet mod grøn omstilling (0,8 mia. kr.) eller mod innovation og iværksætter mv. (0,7 mia. kr.).

Hovedparten af udløbet sker i 2013 blandt andet som følge af, at midler udmøntet via Globaliseringsaftalen udløber med udgangen af 2012. De udløb, der sker i 2014 og frem, skyldes især den tidligere regerings Aftale om Grøn Vækst.

Tabel 5. Erhvervsstøtte via finansloven i alt og med udløb (uanset år for udløb), 2012

	Mia. kr.	– heraf med udløb Mia. kr.
Grøn omstilling	1,1	0,8
Innovation og iværksætter mv.	2,3	0,7
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.	0,6	0,1
Kultur	0,7	-
Erhvervsrettet udviklingsbistand	0,6	-
Andre	0,5	0,0
I alt	5,8	1,5

Anm.: Ordninger, der er udløbet før 2012, men for hvilke der stadig fremgår beløb på finansloven, medtælles ikke som ordning med udløb i 2012. Omprioriteringer og ændringer i andre ordninger betyder, at det ikke er muligt at sammenligne differencen mellem FL2012 og FL-2013 direkte med det samlede udløb. En streg (-) betyder, at der ikke er ordninger, der har udløbsdato. At tallene ikke nødvendigvis summer skyldes afrunding.

Erhvervsstøtteordningerne via skattesystemet er som regel af længere varighed. Men der er også midlertidige ordninger. Det gælder fx BoligJobordningen og den tidligere forsøgsordning med 150 pct. fradrag for forskningsudgifter. Erhvervsstøtteordningerne via skattesystemet har, i den udstrækning det er fundet nødvendigt, været underlagt krav om evaluering.

Hermed slutter redegørelsen.